

Manel Alonso, [Els papers de Can Perla](#), bloc personal, [29 de febrer de 2009](#).

La mirada de Nicodemus

L'any 1996 Vicent Usó publicava en l'editorial Tres i Quatre el seu tercer llibre, *La mirada de Nicodemus*, una obra en la qual se submergia dins del gènere històric amb una trama aparentment criminal però que li servia per a reflexionar sobre diversos aspectes de l'art, la vida i un temps a cavall entre dues èpoques històriques.

Després de l'aparició del protestantisme, que posa en crisi tot un seguit de valors com ara la tradició i la seua relació amb les escriptures, el pecat original, els sagraments, etc., l'Església catòlica es troba dividida. Per a tornar a unir els catòlics sota l'autoritat del papa i reflexionar teològicament, es convoca a Trento un concili. Però el concili es va allargant en el temps i no aporta les solucions que es necessiten, hi ha una pugna entre diverses maneres d'entendre el catolicisme i també hi ha una pugna de poders, oferint d'aquesta manera la possibilitat que les esglésies reformades es consoliden.

Mentrestant a Roma continuen les obres de la basílica de Sant Pere, la direcció de la qual cova una guerra entre diversos arquitectes i els seus seguidors que ja dura més de vint anys i que l'assassinat de Cesare Castell, director de les obres en nom de Miquel Àngel, sembla reviscolar.

Alguns membres de la cúria romana creuen que amb la cloenda del concili apareixerà una nova concepció del catolicisme més d'acord amb les escriptures que amb la tradició, amb el nou rumb que prendrà l'Església serà necessària una nova concepció de l'art que deixi enrere l'art renaixentista i torne a l'art medieval. Per aconseguir-ho tenen com a objectiu desacreditar un dels artistes més importants del renaixement, Miquel Àngel, per a la qual cosa s'aliaran amb els enemics de l'artista florentí per tal de destruir-lo. Però cometran un error, buscaran un sicari, un home obscur amb un passat marcat per la tragèdia que veurà l'oportunitat de venjar la dissort a la qual el van condemnar.

Alié a la conxorxa que es prepara a les seues esquenes, Miquel Àngel fa i refà en el seu taller un retaule de la pietat, amb un personatge, Nicodemus, el fariseu convertit, que sostenia amb els seus braços el cos inert de Jesucrist, que no és sinó el seu autoretrat. La mirada de Nicodemus és la mirada fosca del florentí, un mirada que reflecteix la impotència del seu cor incapaç de trobar la felicitat, el dolor de l'absència dels éssers estimats. Nicodemus encarna els patiments de Miquel Àngel, els seus anhel insatisfets, la seua tristesa infinita.

Vicent Usó, en *La mirada de Nicodemus*, ens trau a escena un a un els protagonistes i a través d'ells i de les seues vicissituds va construint la trama com una teranyina que atrapa els personatges i els condueix a un destí del qual no podran escapar.

Usó en aquesta tercera novel·la comença a insinuar allò que hem pogut veure després convertir-se en una realitat: que és un bon creador de personatges i d'atmosferes, un artesà que cuida tant la matèria primera com el disseny de les formes per tal d'oferir una bona peça per al gaudi dels lectors.